

premsela
.org/

**Nederlands
Instituut voor
Design en Mode**

Jaarbericht 2010/

Op de cover/Shades of Wood

Jorn van Eck en Overtreders W (Reinder Bakker en Hester van Dijk), wonnen met hun lamp *Shades of Wood*, de *(Un)limited Design Contest 2010* (zie ook p. 26). *Shades of Wood* is een schemerlamp gemaakt van hout. De kap bestaat uit segmenten van essenfineer, een heel dun laagje hout, zo dun dat het licht er doorheen schijnt. Als je de lamp aan doet, zie je de houtnerven van de boom waar de lamp van gemaakt is. Je kijkt als het ware in het binnenste van de boom. Alle onderdelen van de lamp zijn van hout gemaakt: van fineer, triplex of latjes.

Fineer is zo kwetsbaar dat je het niet met een mes kunt snijden, het breekt meteen. Met de lasersnijder lukt het wel om het fineer onbeschadigd uit te snijden. Ook de ringen waarmee de lampenkap aan de poot bevestigd is, kunnen niet worden gemaakt zonder lasersnijder. De vorm is te precies om uit te kunnen zagen. De poot van de lamp is gemaakt van latten die hun vorm hebben gekregen door ze te buigen. Met een groter type lasersnijder kunnen de segmenten van de poot met de juiste kromming ook uit 9 mm berkenmultiplex gelaserd worden.
Foto: Jorn van Eck.

Redactie

Eva Postema
Liesbeth Bijvoet
Guen de Mello (stagiair)
Marit Turk (stagiair)

Art direction en ontwerp

Robin Uleman (opmaak
m.m.v. Harry Huybers)

Lithografie

Colour & Books

Drukwerk

Drukkerij Mart.Spruijt bv

Oplage

1.000

**Medewerkers van
Premsula in 2010**

Tinka Below
Liesbeth Bijvoet
Aryati Blonk
Gwendoline van Bossé
Renske Brinkman
Philip van Daalen
Annette Geerts
Bart Heerdink
Aart Helder
Vanessa van Houtum
Roel Klaassen
Dingeman Kuilman
Eve-Marie Kuijstermans
Merlijne van de Laar
Job Meihuizen
Esther Muñoz Grootveld
Eva Postema
Karina Smrkovsky
Tim Vermeulen
Christine Vroom

Een mooi jaar/

Premsula heeft in 2010 een aantal belangwekkende ontwikkelingen en activiteiten ingezet die het bewijs zijn dat design ertoe doet. Dit jaarbericht laat – aan de hand van een korte beschrijving van alle activiteiten in chronologische volgorde – zien op welke wijze Premsula heeft bijgedragen aan de groei van design en mode. Met onze activiteiten versterken wij de internationale positie van Nederland als designland, we laten zien hoe cultuur reflecteert in de mode, hoe grenzen vervagen tussen amateurisme en professionalisme en wat de gevolgen daarvan zijn, en tenslotte wijzen we steeds weer op het belang van het erfgoed en de geschiedenis van design.

► **DOOR ELS VAN DER PLAS, DIRECTEUR PREMSELA,
NEDERLANDS INSTITUUT VOOR DESIGN EN MODE**

Een aantal activiteiten en ontwikkelingen uit het afgelopen jaar wil ik hier in het bijzonder uitlichten. Deze activiteiten zijn een illustratie van het belang van design, van de verdieping die Premsula nastreeft, en deze activiteiten hebben een vervolg in het jaar 2011.

In 2010 was Nancy Etcoff onze gast voor de zesde *Premsula Lezing*. Elk jaar nodigen we een vooraanstaande internationale denker uit die reflecteert op de designwereld. Nancy Etcoff verdiepte zich in schoonheid en design: de relaties, de clichés en waar esthetica en ontwerp elkaar uitdagen. De lezing van Nancy Etcoff is samen met de lezingen van Michael Rock, Werner

Sewing, Ann Meskens, Józef Mrozek en Henk Oosterling, gebundeld in een mooi vormgegeven, handzaam boekje onder de titel *From Mad Dutch Disease to Born to Adorn*. Een kleinood dat de verdieping van designtheorie stimuleert en uitdaagt.

Sinds 2010 is er ook een ander initiatief dat onderzoek op het gebied van design stimuleert: de *Premsula Leerstoel Design Cultures* aan de Vrije Universiteit Amsterdam, opgericht door Premsula in samenwerking met de Faculteit der Letteren van de VU. Door een aantal jaar in het onderwijs structureel aandacht te besteden aan, en door onderzoek te doen naar, de werking

‘Premsula heeft zich altijd al met de presentatie van design bezig gehouden, van Platform21 tot reizende tentoonstellingen als *Golden Age*, en *Connecting Concepts* en *Basic Instincts*, die in 2011 van start gaan’

van design in de samenleving, draagt deze leerstoel bij aan de kennisbasis van de Nederlandse (design)cultuur. In samenwerking met Erfgoed Nederland en de Mondriaan Stichting, organiseerde Premsula in het laatste kwartaal van 2010 de conferentie *Bewaar Me/ Save Me* over het belang van het documenteren en archiveren van vormgevingserfgoed. Met deze conferentie zetten we een belangrijke stap in een reeks activiteiten op het gebied van het waarderen en ontsluiten van dit erfgoed.

Er zijn verschillende, oude en nieuwe, initiatieven voor documentatie en beheer van vormgevingsarchieven in Nederland. Op dit moment zijn deze initiatieven versnipperd en verspreid en hebben behoefte aan regie. Premsula stimuleert de totstandkoming van expertisecentra, ondersteunt de centrale registratie en ontwikkelt een nationaal actieplan vormgevingsarchieven om nieuwe stappen te zetten naar samenwerking en structureel beleid voor dit deel van het Nederlands erfgoed. Premsula is recentelijk van start gegaan met het verbinden van deze initiatieven, door mensen en processen te linken. Lacunes worden geïnventariseerd en aangepakt, en tegelijkertijd zet Premsula zich in om de archieven toegankelijk te maken en visualisatie te stimuleren, zodat Nederland kan genieten van het waardevolle erfgoed dat wij creëren en bezitten.

Vanuit een planmatige aanpak van archivering en onderzoek, kan in de toekomst meer diepgaande aandacht voor de presentatie van design worden opgezet. Premsula heeft zich altijd al met de presentatie van design bezig gehouden, van Platform21 tot reizende tentoonstellingen als *Golden Age – Highlights of Dutch Graphic Design (1890-1990)*, en *Connecting Concepts* en *Basic Instincts*, die in 2011 van start gaan. De presentatie *Connecting Concepts* toont de, misschien wel kenmerkende en achterliggende, concepten en processen van Nederlands design. *Basic Instincts* illustreert de actuele ontwikkeling van Nederlandse mode en de relaties van mode met nationale identiteit en andere disciplines als kunst, vormgeving en architectuur.

Beide tentoonstellingen zijn ontwikkeld binnen het DutchDFA programma dat de internationale positie van mode, vormgeving en architectuur, de drie prominente sectoren van de creatieve industrie, versterkt door ideeën, netwerken en economie aan elkaar te koppelen. Premsula is mede-initiatiefnemer van DutchDFA, dat gefinancierd wordt door de ministeries van Buitenlandse Zaken, Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, en Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Het jaar 2010 was ook anderszins een belangrijk jaar. Eind 2010 zijn in opdracht van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, de sectorinstituten voor het eerst beoordeeld door een onafhankelijke visitatiecommissie. Het doel van deze visitatie was om inzicht te krijgen in de kwaliteit van de organisatie en de wijze waarop Premsula invulling geeft aan zijn visie en missie.

Premsula is door de commissie als ‘goed’ beoordeeld, de hoogst haalbare kwalificatie. Met zo'n goed rapportcijfer het jaar afsluiten, geeft de organisatie een goed gevoel. De commissie noemt in het bijzonder de eigen visie van Premsula op de sector en de wijze waarop de missie en het beleidsplan doorlopen in de programma's en de projecten. Positief is de commissie over de prestaties en het bereik van Premsula en in het bijzonder over de adviesraden die Premsula betreft bij de ontwikkeling van de programma's.

Tenslotte was 2010 een kenmerkend jaar omdat Dingeman Kuilman na zeven jaar afscheid nam als directeur van Premsula. Ter gelegenheid van zijn vertrek spraken Gert Staal en Dingeman Kuilman elkaar in de intieme omgeving van de kerk De Duif. Een samenvatting van dit interview is te lezen op pagina 8 van dit jaarbericht.

‘Design was voor mij geen doel op zich maar een aanleiding om je te verdiepen in hoe de cultuur zich ontwikkelt, hoe de samenleving zich ontwikkelt.’ aldus Dingeman. Sinds januari 2011 kijk ik als zijn

Els van der Plas. Foto: Raphaël Drent

opvolger met vergelijkbare verwondering en bewondering naar de wereld van design.

Met een stevige organisatie achter mij, heb ik het stokje van Dingeman Kuilman overgenomen en zet ik Premsula's missie voort. Design heeft invloed op mens en maatschappij in alle facetten; in hoe we leven, wie we zijn en hoe we het leven kunnen ver-

beteren. Design verbindt het functionele met het culturele, het formele met het innovatieve en is daarmee niet alleen een cultureel fenomeen van betekenis maar ook een partner in het zoeken naar antwoorden op sociale, culturele, economische, en individuele vraagstukken. Premsula is ervan overtuigd dat design ertoe doet. ◀

Dinglezingen/

Premsele Lezingen door de jaren heen

Michael Rock

Mad Dutch Disease

11 maart 2004
De Burcht
Vakbondsmuseum
Amsterdam

Werner Sewing

**Retro Design or
Populism — On
the Return of the
Repressed**

21 april 2005
Beurs van Berlage
Amsterdam

Ann Meskens

**Op de rug van de
dingen — Op weg
naar een gesprek
tussen filosofen
en vormgevers**

11 mei 2006
Beurs van Berlage
Amsterdam

Józef Mrozek

**A Tradition
Imagined —
Some Remarks on
European Design**

12 april 2007
Koninklijk
Instituut voor
de Tropen
Amsterdam

Henk Oosterling

**Dasein als design
— of: Moet design
de wereld redden?**

1 april 2009
Koninklijk
Instituut voor
de Tropen
Amsterdam

Nancy Etcoff

**Born to Adorn —
Why We Desire,
Display and Design**

26 mei 2010
Koninklijk
Instituut voor
de Tropen
Amsterdam

Wat hebben een Amerikaanse ontwerper, een Duitse socioloog, een Belgische ethica, een Poolse kunsthistoricus, een Rotterdamse filosoof en een Amerikaanse psychologe met elkaar gemeen?

DOOR ROEL KLASSEN

Alle zes werden de afgelopen jaren door Premsele uitgenodigd zijn of haar visie te geven op actuele ontwikkelingen in de wereld van design. Met de jaarlijkse *Premsele Lezing* willen we een bijdrage leveren aan het discours rondom design en mode. Of zoals de eerste spreker Michael Rock het verwoordde: '...om te horen wat wij buitenstaanders ervan begrijpen.'

De *Premsele Lezingen* vormen inmiddels een mooie verzameling 'dinglezingen' die steeds op geheel eigen wijze hun plek hebben gekregen in de discussie over, en reflectie op design. Terugkijkend op zeven jaar en zes lezingen kunnen we concluderen dat de onderwerpen die aan de orde zijn geweest een interessante kijk bieden op de wereld waarin design een onmiskenbaar belangrijke rol speelt.

Broedplaats voor design

In *Mad Dutch Disease* betuigt Michael Rock op kritische wijze zijn liefde aan de Nederlandse vormgeving. En dat kan in zijn ogen élk werk zijn — Nederlands of niet — dat getuigt van de bijzondere combinatie van ironie, zelfverontschuldiging en nauwelijks verhuld egoïsme. Doordat Nederland in de vorige eeuw echt een vormgevingcultuur heeft opgebouwd is ons land een broedplaats voor design geworden, en een goede voorspeller van wat zich ook op andere plaatsen zal manifesteren. Maar tegelijkertijd waarschuwt Rock dat we ten onder dreigen te gaan aan ons eigen succes. Door het consumeren en veelvuldig kopiëren van kortstondige trends valt Nederlandse vormgeving ten prooi aan zelfreflexiviteit: de 'gekkenederlandersziekte'.

Terugkeer van de onderdrukten

Ook Werner Sewing constateert in *Retro Design or Populism?* een teveel aan vormgeving in het westen en dus in Nederland, maar ziet ook andere symptomen. Waar Droog Design hét Nederlandse label is geworden en toonaangevend in de mondiale vormgevingcultuur, spiegelt dergelijke vormgeving zich niet aan de wensen van gewone burgers. Het fetisjisme in de vormgevingcultuur is moeilijk over te brengen aan een groot publiek. Voor Sewing houdt het opkomend populisme een 'terugkeer van de onderdrukten in'. De onderdrukten in psychologische zin keren terug als de onderdrukten in cultureel-politieke zin, en spreken zich uit. Dat ondervinden we momenteel aan den lijve. Toch bedreigt deze 'herfundamentalisering' de liberale basis van onze samenleving niet, al is onze cultuur nog niet toegerust met deze fundamentalisten om te gaan.

Namens de dingen

Van de mensen naar de dingen. In *Op de rug van de dingen* laat Ann Meskens de dingen voor zich spreken. Het onderscheid van mens en ding, oud en nieuw, hier, daar en overall, maakt hun vermenging des te inniger. Uiteindelijk 'verdingelijkt' de dingen de mens, met vormgevers en ontwerpers die de brug slaan tussen het nieuwe ding en de nieuwe mens. Zodat mensen en dingen altijd weer verslengerd raken aan elkaar.

Europa vormgeven

Vormgeving is meer dan de dingen, ze is onlosmakelijk verbonden met verschillende, ruimere contexten. Bijvoorbeeld Europa, dat voor de grote uitdaging staat zichzelf vorm te geven. De gemeenschappelijke Europese erfenis, die zich los van regionale verschillen wist te ontwikkelen bestaat uit het christendom, de wetenschap, socialisme en, op het gebied van kunst en vormgeving, het twintigste-eeuwse modernisme. Józef Mrozek schetst in *A Tradition Imagined* het beeld

van een Europese vormgevingstraditie. Een vormgeving die nostalgie ontbeert en niet achterom kijkt, maar juist gericht is op het heden.

Relationeel ontwerpen

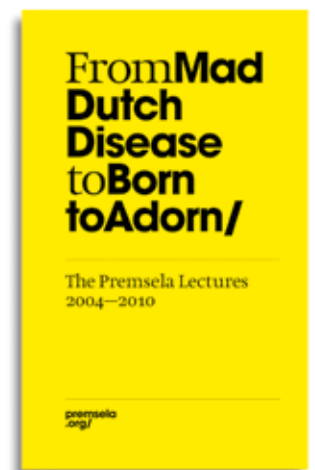
In het hedendaags ontwerpen zien we een verschuiving van: hoe ziet het eruit, via: wat betekent het voor mij, naar: hoe werkt het tussen ons? In *Dasein als design* typeert Henk Oosterling deze nieuwe omslag als relationeel ontwerpen. In navolging van Peter Sloterdijk wordt design gepresenteerd als de crux van een andere omgang met onze wereld. Oosterling houdt een warm pleidooi voor de transformatie van de wegwerpcultuur in een ontwerpcultuur. Pas dan kan er sprake zijn van samenleven.

Ideeën die seks hebben

Versiering is een unieke menselijke eigenschap. Hoewel er ook dieren zijn die belangstelling hebben voor hun uiterlijk, zijn alleen mensen bewust bezig met hun 'sociale zichtbaarheid'. Nancy Etcoff vraagt zich af in *Born to Adorn* waarom we dat al sinds mensenheugenis doen. Uiterlijke verzorging en versiering vergroten de aantrekkelijkheid van het individu, maar zijn ook duidelijk seksuele signalen. Kleding verandert het menselijk lichaam in een 'supranormale prikkel', een uitvergroete provocatieve prikkel die het natuurlijke origineel overtreft. Versiering en kleding dragen bij aan een vruchtbaar leven zozegd. En dat kun je zien als een evolutionair proces van mensen die seks hebben naar ideeën die seks hebben.

Ideeën die elkaar ontmoeten, zich met elkaar mengen, zich voortplanten en muteren. Daarom organiseren we jaarlijks de *Premsele Lezing* en brengen we deze nu als verzameld werk uit. ◀

Dit verzamelwerk is te bestellen. Mail naar secretariaat@premsela.org o.v.v. Premsele Lectures

D van Design/

Op 31 augustus 2010 nam Dingeman Kuilman na zeven jaar afscheid als directeur van Premsele. Ter gelegenheid hiervan interviewde Gert Staal hem in de kerk De Duif in Amsterdam over de afgelopen jaren. Dit is een transcriptie van een deel van dit interview.

► DOOR GERT STAAL / FOTO'S LIZZY KALISVAART

Een dag in Zwolle doorgebracht, ik realiseer mij dat je vanaf morgen officieel toetreedt tot de bestuurlijke lagen van Nederland. Hoe voelt dat?

Ehm... Ja, niet bijzonder...

Nee? Is het anders om voorzitter van het College van Bestuur van ArtEZ te zijn in vergelijking tot je huidige functie?

Ja. Ik denk dat, ik zou bijna zeggen, dat hoop ik wel, want anders is er aan één van beide kanten iets ernstigs mis. Ik vergelijk het zelf wel met de overstap die ik alweer langer geleden maakte. Sommigen onder jullie zullen weten dat ik ooit gewerkt heb als grafisch ontwerper met Anthon Beeke. En toen ben ik eigenlijk in een weekend van de Oudezijds Achterburgwal naar een wat treurige nieuwbouwwijk in Eindhoven verhuisd en op maandag begon mijn werk als design-manager bij Philips wat ook betekende dat ik niet meer ontwierp, maar dat ik, ja, eigenlijk de zorg had voor de groep van ontwerpers. En dat noem je dan managen.

Even terug naar 2003. Uit de weergave die je daar zelf van gegeven hebt, blijkt dat je op een goed moment gebeld wordt, of aangesproken wordt. Er is op dat moment al een Premsele, maar nog geen directeur. En aan jou wordt de optie voorgelegd om dat directeurschap te gaan vervullen. Is er op dat moment een faculteit in je hoofd geweest die zei 'nee nooit'?

Ja die is er geweest, maar die was eigenlijk eerder. Kijk, wat vooraf gaat aan Premsele was eigenlijk

de rare situatie dat het Vormgevingsinstituut, ...daar weet je zelf ook het nodige van...

Ja daar weet ik wel een paar dingen van ja...

Dat is in mijn ogen toch een hele grote tragedie geweest. Dat een instituut dat zo ambitieus wordt opgezet, na acht jaar wordt gesloten. En voor sommige mensen een persoonlijke tragedie, maar het is ook echt een drama voor een sector.

En toen ontstond eigenlijk de ongebruikelijke situatie dat Rick van der Ploeg zei: 'nu ga ik niet de Raad voor Cultuur om advies vragen, maar een eigen commissie samenstellen.' In die commissie kwam een aantal mensen bij elkaar die elkaar vaak niet kenden.

Waar jij toevallig ook deel van uitmaakte.

Waar ik toevallig deel van uitmaakte en waarvan steeds minder duidelijk is waarom ik daar eigenlijk deel van uitmaakte. Maar ik vond het wel een buitengewoon interessante materie en interessante commissie. Daar kwamen eigenlijk de contouren uit om Premsele in te richten. En toen ik in die commissie zat en dat rapport gelezen had, toen dacht ik, ja jongens allemaal heel goed en wel, maar dit is iets waar ik absoluut niet aan moet beginnen.

Wat heeft je dan doen besluiten om uiteindelijk toch ja te zeggen op dat verzoek? Burgerplicht?

Nee, nee, nee dat is allemaal veel te nobel.

‘Dat is ook de eerste notie die ik bij Premsela had, dat ik het gevoel had dat, laat ik zeggen, de culturele ideeën over vormgeving op een bepaalde manier verstard waren en tot dogma waren verheven’

Inkomsten?

Ja dat zal ongetwijfeld, een beetje bestaanszekerheid kan ook geen kwaad. Nee. De afweging is voor mij op een gegeven moment geweest, en ik weet nog wel hoe dat door mijn hoofd heen speelde. Op een gegeven moment heb je ergens ideeën bij, je denkt Premsela zou wel eens iets kunnen worden. En dan kun je de uitdaging aan gaan, het risico nemen om daar verantwoordelijkheid voor te nemen. En te zeggen nou ik ga kijken of mij dat lukt. Omdat ik toch een soort notie had dat een aantal van de ervaringen die ik had als ontwerper, bij Philips, bij FHV/BVDO, dat ik die als het ware bij elkaar kon brengen in de functie bij Premsela. Of je kunt aan de zijlijn blijven staan, wat een goed Hollands gebruik is, en dan word je een van die beste stuurlieders aan wal. En dan ga je aan de gang die het wel doet, periodiek vertellen dat je het beter had gekund. En eigenlijk, daar paste ik voor.

En toen dacht je, dan het eerste maar.

Nou ik dacht dat dat voor mij ook het goede moment was om te kijken wat ik in die situatie waard was.

Zou je concreet kunnen benoemen wat je toen als idee in je kop had waardoor je dacht dat Premsela een waardevol idee zou kunnen zijn? Is dat te beschrijven of is dat een onmogelijk complex van verschillende dingen?

Het is een complex van verschillende dingen maar er zit wel een rode draad gevlochten door de dingen die ik gedaan heb. De overgang van Anthon naar Philips was natuurlijk, in die tijd, een hele ongebruikelijke en rare overgang omdat met name die culturele en commerciële oriëntatie in de vormgeving tegen elkaar werden uitgespeeld. Dat was toen heel sterk gepolariseerd. Ik was eigenlijk juist nieuwsgierig naar hoe dat op elkaar aansloot en wat dat voor elkaar kon betekenen. Dat is ook de eerste notie die ik bij Premsela had, dat ik het gevoel had dat, laat ik zeggen, de culturele ideeën over vormgeving op een bepaalde manier verstard waren en tot dogma waren verheven. En dat dat een goed moment was om te kijken of je dat weer vloeibaar kon maken, of je openingen kon maken naar andere beleidsvelden om op die manier die vormgeving als geheel sterker te maken.

Wij in de buitenwereld zal ik maar zeggen, dachten op een goed moment, wat is hij nu aan het doen? Hij zet het hele cultuurbeleid eigenlijk buitenspel en oriënteert zich plotseling in een economisch domein of een ander domein. Het lijkt wel of hij weg wil uit die hele cultuurcontext. Hebben we het toen verkeerd begrepen, of heb ik het op dat moment verkeerd begrepen?

Ja ik denk dat dat absoluut verkeerd begrepen is en ik denk... ik zou ook willen dat dat begrip niet meer bestond omdat dat begrip uitgaat van zo'n hele beperkte definitie van wat cultureel en wat economisch is. Waar ik onvoldoende aan toe gekomen ben, en waar ik hoop dat Timo [de Rijk red.] met zijn leerstoel een rol kan spelen, is de verbinding tussen cultuur en economie. Die werd door iemand als Medy van der Laan altijd gesymboliseerd door de Senseo, die zei: 'daar komt het samen, kijk eens design en economie. Waar een klein land groot in kan zijn'.

Het is vieze koffie en toch geeft het winst.

Daar kun je best zo over denken, wat ik veel interessanter vind, is dat een heel groot gedeelte van de economie — misschien wel het grootste gedeelte is symbolisch — gaat over de productie van symboliek. En de productie van symboliek is een cultureel fenomeen. Dus dat kan ook alleen maar ontstaan als het is ingebed in een rijke cultuur. En het aardige is dat je eigenlijk ziet dat die Nederlandse vormgeving bijna traditioneel sterk is in het ontwikkelen van symboliek. Vanuit een maatschappelijke agenda, vanuit een persoonlijke agenda, dat dat in toenemende mate een economische betekenis heeft. En dat je vanuit daar ook de plicht hebt, vind ik, om verbanden te leggen tussen die twee beleidsvelden. Maar tot op de dag van vandaag blijft dat een heel abstract en moeilijk verhaal met name voor de, laat ik zeggen, economische beleidsmakers.

Je hebt er op een bepaald moment eigenlijk heel dichtbij gezeten toen aan de Zuidas, ING Vastgoed onder andere, en een aantal andere partijen waarmee je in gesprek was, serieus ideeën begonnen te formuleren voor een design museum, serieus ook een plan hadden met Premsela als spil in dat web. Is het een doodzonde dat dat niet doorgaan

is? Want had dat misschien dat verhaal helderder over het voetlicht kunnen brengen?

Ik had dat in alle oprechtheid geweldig gevonden als we daar verder aan hadden kunnen werken, als we er verder aan hadden kunnen bouwen.

Heb jij er iets aan kunnen doen dat het er uiteindelijk niet van gekomen is?

Jawel, natuurlijk. Anders zou ik hier zitten en zeggen goh, wij hebben alles goed gedaan en rest van de wereld is tegen ons.

Zij snapt het niet of zij snapt het wel?

Nee nee, dat is natuurlijk onzin. Zo'n proces is in feite een leerproces, voor iedereen die erin zit. Dat geldt voor de bestuurders, dat geldt voor ING, dat geldt ook voor onszelf. En mijn analyse achteraf is dat je moet proberen om twee manieren van ontwikkelen met elkaar te laten verzoenen. Ik geloof dat cultuur ontstaat van onderop, dus die heeft ruimte nodig om te groeien. Daar zit een zekere voorspelbaarheid in, daar zit een zekere foutenmarge in, je hebt een bepaald geduld nodig. En dan ontstaan er bijzondere dingen. Het Concertgebouw waar we met zijn allen zo trots op zijn, dat was gewoon een lullig gebouwtje in een weiland van een vereniging met een zaaltje met cafétafels en op een goede dag wordt dat orkestje wat beter en dan gooi je de cafétafels eruit, komt Gustav Mahler langs, en eeuwen later heb je een wereldorkest. Maar die eerste fasen die moet je door, en daar moet je in geloven en daar moet je ruimte voor creëren.

Wij brengen dat geduld niet meer op.

Wij brengen dat geduld niet meer op. We hebben een

enorme behoefte aan instant succes. En instant succes kun je alleen maar creëren door te kopiëren. En kopiëren levert cultureel eigenlijk nooit een bijdrage.

En dat is niet wat jij wilde ook.

Nee dat is absoluut niet wat ik wilde.

Des te beter zou ik zeggen. Als je Premsela in een zin zou samenvatten, tot slot. Hoe zou die zin eruit zien? Heeft die een kop en een staart?

Ja een zin is een grammaticale opgave. Dat doet mij een beetje denken aan Kunststof waar mensen altijd iets op een tegeltje moeten schrijven, dat ga ik niet doen. Ik heb mij natuurlijk de afgelopen jaren vaak afgevraagd, wat is de noodzaak van Premsela? In de hele discussie over cultuurbeleid moet je de dingen scherper stellen om tot de juiste discussie te komen. Dus het is niet een maatschappelijke hobby of...

Waarom is zo iets nou noodzakelijk?

Ik denk dat het noodzakelijk is omdat het culturele aspect van de vormgeving zo wezenlijk is aan de kwaliteit en de ontwikkeling van de Nederlandse vormgeving, dat je het ergens aan moet verankeren. En die verankering is voor een deel symbolisch want instituten zijn symbolisch, het heeft een plek. En voor een deel stelt het je ook daadwerkelijk in staat om gedachte te formuleren, om te prikkelen, om een bijdrage te leveren aan noodzakelijke verandering.

Als het een huis heeft, kan het de deur uit.

Als het een huis heeft, kan het de deur uit. En ik denk dat dat die zin is waar je om vraagt. ◀

Spinvis maakt muziek op designinstrumenten.
Meer over deze avond, zie pagina 24.

Activiteiten/

DutchDFA/

1 JANUARI — 31 DECEMBER

Partners: NAI, BNO, BNA, BNI, Modint, Creative Cities

DutchDFA is het vierjarige programma van het ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, het ministerie van Buitenlandse Zaken en het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, en ging in 2010 haar tweede jaar in. Het programma wordt gerealiseerd door Premsele, NAI (Nederlands Architectuurinstituut), BNO (Beroepsorganisatie Nederlandse Ontwerpers), BNA (Bond Nederlandse Architecten), BNI (Beroepsvereniging Nederlandse Interieurarchitecten), Modint en een vertegenwoordiging uit de creatieve steden in Nederland. DutchDFA heeft inmiddels sterk van zich laten horen in China, India en Duitsland.

In 2010 vond in China de reizende tentoonstelling *Taking a Stance* plaats en een missie van de partners, samen met vertegenwoordigers uit het designveld. In Shanghai ging de *Dutch Design Incubator* van start. In Duitsland speelde Nederlands design een belangrijke rol tijdens *Ruhr 2010*. Voor India is er een *mapping* gedaan van het designveld die resulteerde in het bezoek van een Indiase design- en modedelegatie aan Nederland. Premsele ontwikkelde voor DutchDFA de reizende tentoonstellingen *Connecting Concepts* en *Basic Instincts*, die openen in 2011. Verder leverde Premsele een bijdrage aan diverse bezoekersprogramma's, verkenningen en missies, en nam deel aan DMY in Berlijn met het project *(Un)limited Design*. In 2010 heeft DutchDFA besloten om in 2011 Turkije als vierde focusland toe te voegen.

Internationaal bezoekersprogramma/

1 JANUARI — 31 DECEMBER

Partners: Erfgoed Nederland, Mondriaan Stichting, Prins Claus Fonds, DutchDFA, Lloyd Hotel

Premsele organiseert jaarlijks ongeveer tien programma's met buitenlandse designgasten om het internationale designnetwerk te versterken en uitwisseling tot stand te brengen. In Nederland zorgen we voor passende ontmoetingen tussen bezoekers en musea, designstudio's, opleidingen en designinitiatieven. Deze bezoeken leiden op hun beurt weer tot tentoonstellingen, lezingen, publicaties of uitwisseling in het onderwijs. Dit jaar waren te gast in Nederland: Ranko Novak uit Slovenië, Naoko Aono uit Japan, Deyan Sudjic uit Groot-Brittannië, Judita Csáderová en Monika Mikusová uit Slovenië, Ousseynou Wade uit Senegal, Adélia Borges en Tete Leal uit Brazilië, Awa Meité en Mimi Konaté uit Mali en Ikko Yokoyama uit Zweden. Op verzoek van DutchDFA organiseerde Premsele voor een design- en modedelegatie uit India en China een op maat gemaakt dagprogramma.

Het bezoekersprogramma wordt ondersteund door de ministeries van Buitenlandse Zaken en Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en wordt georganiseerd in overleg met de Nederlandse ambassades en culturele instellingen.

ITEMS 'Premsele, Dutch Platform for Design and Fashion, organiseert jaarlijks ongeveer tien programma's met buitenlandse designgasten. Dit keer nodigden we niet een individuele gast uit maar vijf, en kreeg de ontmoeting een thema: ambacht en design, en de rol van lokale tradities. Zo kunnen genodigden niet alleen ontmoetingen regelen met Nederlandse musea, designstudio's en designinitiatieven, maar ook onderling.'

Rechterpagina.

Werkgroep Vormgevingsarchieven. In 2010 is onder andere het archief van Galerie Ra voor hedendaagse sieraden opgenomen door het RKD en vanaf augustus 2010 aldaar raadpleegbaar. Herkomst: RKD, Archief Galerie Ra. Foto: Tom Haartsen

Werkgroep Vormgevingsarchieven/

1 JANUARI — 31 DECEMBER

Partners: RKD, NAI

De Werkgroep Vormgevingsarchieven is een initiatief van Premsele en een samenwerking met het NAI (Nederlands Architectuurinstituut) en het RKD (Rijksbureau voor Kunsthistorische Documentatie). De werkgroep spant zich in om belangrijke en bedreigde archieven op het gebied van Nederlandse vormgeving onder te brengen bij erfgoedinstellingen in Nederland.

In de periode 2007 — 2010 zijn negentien archieven veiliggesteld met financiële steun van de Mondriaan Stichting. In 2010 is onder andere het archief van Galerie Ra voor hedendaagse sieraden opgenomen door het RKD. Sinds augustus 2010 toegankelijk voor het publiek. In 2009 en 2010 heeft NAGO het archief van Studio Dumbar ontsloten om het onder te brengen bij een archiefinstelling. Ter gelegenheid hiervan is in december 2010, in samenwerking met [z]oo Producties, een publicatie over Studio Dumbar verschenen.

Design.nl/

1 JANUARI — 31 DECEMBER

Design.nl is sinds 2004 Premsela's Engelstalige website over Nederlandse designcultuur voor een (inter)nationaal publiek. In 2010 verstevigde *Design.nl* haar positie in de berichtgeving over Nederlands design. We noteerden 361.200 bezoeken, een stijging van 21% ten opzichte van 2009. Dat *Design.nl* inmiddels haar waarde heeft bewezen bewijzen de bezoekers: ongeveer een derde deel van de bezoekers komt rechtstreeks naar *Design.nl* en keert op regelmatige basis terug. Daarnaast is *Design.nl* een vaste leverancier van berichten voor derden, bijvoorbeeld de DutchDFA-website. Verwijzingen van deze sites zorgen samen met verwijzingen van andere nieuwsmedia ook voor 30% van het aantal bezoekers. De overige bezoekers komen voornamelijk binnen op zoekacties uit Google. De meest gezochte ontwerper bleek dit jaar de jonge Eindhovense ontwerper Laurens Manders.

▶ **Het best gelezen design.nl-artikel uit 2010 was:** design.nl/item/smashed_design_reveals_dutch_mentality

Lezersonderzoek Morf/

JANUARI

Begin 2010 werden de resultaten bekend van het onderzoek naar de waardering van ons tijdschrift *Morf*. Motivaction onderzocht in opdracht van Premsela hoe *Morf* gewaardeerd wordt. Ook werd gekeken naar bereik, verspreiding en de waardering van de website. Ruim driehonderd studenten hebben de online enquête ingevuld. Uit de resultaten blijkt dat *Morf*

niet alleen wordt meegenomen, bewaard, geruimd en in de boekenkast gezet, de artikelen worden door ruim tweederde van de doelgroep van A tot Z gelezen. Hoewel het blad in de eerste plaats gemaakt wordt voor studenten, is er ook een grote groep docenten en ontwerpers die *Morf* leest en hoog waardeert.

Nieuwjaarsymposium Designdenken in Bright Cities aan de Amsterdamse Zuidas. Foto: Sander Marsman

Nieuwjaarsymposium Designdenken/ Designcultuur als wetenschap/

14 JANUARI

Partner: Vrije Universiteit Amsterdam

Naar aanleiding van de *Premsele Leerstoel Design Cultures* aan de Vrije Universiteit van Amsterdam (VU) organiseerde Premsela, samen met de VU, het nieuwjaars-symposium *Designdenken*. Drie academici hielden een betoog over designcultuur als wetenschap. José Teunissen, lector modevormgeving aan de ArtEZ hogeschool voor de kunsten, begon met een pleidooi voor de wetenschappelijke benadering van mode als onderdeel van de designcultuur. Gerard Unger, hoogleraar typografie aan de Universiteit Leiden, vervolgde met een betoog over de samenhang tussen lezen en typografie, en de technologische ontwikkelingen hierin. Javier Gimeno-Martínez, universitair docent Design Cultures aan de VU, sloot af door designcultuur als wetenschappelijke discipline in een historisch perspectief te plaatsen.

Strategische verkenning Agri/Cultuur/

FEBRUARI 2010

Partner: The Beach

Wat hebben landbouw en agri-industrie met design te maken? En moeten ontwerpers zich bezighouden met ons dagelijks voedsel? Diana Krabbendam en

Brigitte van Mechelen schreven het boek *Kost* over dit onderwerp. In voorbereiding op dit boek vroegen ze aan Premsela om mee te denken over de potentiële rol van de ontwerper in de voedingsindustrie en de landbouw. Samen met zo'n vijftientig vertegenwoordigers uit de cultuurwereld, ontwerpers, voedingsdeskundigen en agri-industrie specialisten, organiseerde Premsela samen met de auteurs een aantal expertmeetings op Kasteel Groeneveld. Een deel van deze gesprekken resulteerde in bijdragen in het boek.

Samenwerking Holland Art Cities/

23 — 24 MAART

Premsele organiseerde in samenwerking met Holland Art Cities een bezoek aan Nederland voor de internationale modepers. De groep van vijftien deelnemers, waaronder journalisten van Duitse *Vogue*, het Danish Fashion Institute en het Spaanse *Spy Magazine*, bezochten het Centraal Museum in Utrecht. Op uitnodiging van Premsela presenteerde Remco de Nijs van G-Star het project *Lichting*, gaf het team van de Arnhem Mode Biënnale een toelichting bij de plannen voor de editie van 2011 en vertelde curator Marcel Feil van FOAM over de tentoonstelling van Inez van Lamsweerde en Vinoodh Matadin.

Morf 12/

APRIL

Het thema van *Morf 12* was 'smaak'. Onder ontwerpers lijkt nauwelijks sprake van debat over wat een goed product is. Men kijkt vaak alleen of het product realiseerbaar is en verkoopbaar. En, ontwerp je voor het grote publiek of juist niet? Aan bod kwamen onder andere artikelen over IKEA-oprichter Ingvar Kamprad, Monique van Heist en de Sony Walkman. Ook de winnaars van de vijfde *Morf* Essayprijsvraag werden gepubliceerd. De eerste prijs, toebedeeld door de eenkoppige jury Bas Haring, ging naar Robbert van Strien voor zijn essay *Jugendstil of prikkeldraad*.

Morf 12. ontwerp: Thijs Verbeek

Masters of Amateurism. Falk Lehmann maakt, voorafgaand aan zijn presentatie, een *art-piece* op het Spui. Foto: Premsela

Masters of Amateurism/ Falk Lehmann/

23 APRIL

Partner: The American Book Center

Premsele organiseerde dit jaar in samenwerking met The American Book Center een reeks presentaties op het raakvlak van amateurisme, populaire cultuur en design onder de titel *Masters of Amateurism*. We nodigden internationale auteurs en makers uit om te spreken over hun werk. Graffitikunstenaar Falk Lehmann gaf een presentatie over zijn werk en zijn boek *Ma'Claim Finest Photorealistic Graffiti* als onderdeel van het drukbezochte Urban Arts Festival op het Spui te Amsterdam. Lehmann werd opgeleid als architect, maar legde zich toe op het maken van fotorealistische graffiti. Zijn boek laat het werk van verschillende fotorealistische graffitikunstenaars zien en staat vol met tips en trucs voor beginnende graffitikunstenaars. Lehmann over het fenomeen amateurisme: 'I see myself as something like a professional, but I am an autodidact. I taught myself, [so] I'm also a kind of amateur.'

▶ **Bekijk het interview met Falk Lehmann op** premsela.org/peoplesrepublic

Forum Evolving Excellence. Jan Taminiau, collectie 2009.
Foto: Marc de Groot, art direction: Maarten Spruyt, productie:
Gemeentemuseum Den Haag

**Premsele Forum /
Evolving Excellence /**
23 APRIL

Partner: Gemeentemuseum Den Haag

In het forum *Evolving Excellence* stelde Premsele de vraag wat 'kwaliteit' betekent binnen de huidige Nederlandse modecultuur. Actuele ontwikkelingen als: democratisering in design, globalisering, aandacht voor duurzaamheid en economische teruggang, zorgen voor een algehele heroriëntatie op het begrip kwaliteit. Haute couture werd ruim een eeuw geleden in Frankrijk ingesteld om handgemaakte mode van hoge kwaliteit te beschermen, en diende jarenlang als het hoogst haalbare voor modeontwerpers. Is dat kwaliteitsbegrip nog actueel en is het toepasbaar binnen de Nederlandse modecultuur van nu? Ontwerpers Jan Taminiau, Piem Wirtz en Gerrit Uittenbogaard, en topchef Edwin Severijn gingen met elkaar in discussie onder leiding van Jan van Heemst. Luca Marchetti leidde de middag in.

▶ Zie interviews met Jan Taminiau en Edwin Severijn op vimeo.com/premsela

**Premsele Forum /
(Un)limited Design /**
11 MEI

Partner: Waag Society

Premsele en Waag Society werken sinds 2009 samen aan verschillende projecten onder de noemer *(Un)limited Design*. Daarmee onderzoeken we welke mogelijkheden kennisdeling biedt in combinatie met nieuwe productie- en distributietechnieken. Tijdens het Premsele Forum belichtten theoretici en ontwerpers open design vanuit een cultureel perspectief. Design-historicus en ontwerper Paul Atkinson sprak over de veranderende rol van design in een postprofessioneel tijdperk en ontwerper Ronen Kadushin presenteerde zijn nieuwste open ontwerp: de *iPhone Killer*. Het Belgische ontwerpduo Unfold vertelde onder andere over de keramische 3D-printer *L'Artisan Electronique* en Anne Nigten, directeur van The Patchingzone, deelde haar kennis van co-creatieprocessen met de zaal. Het forum vond plaats in Pakhuis De Zwijger te Amsterdam.

▶ De vier presentaties zijn elk apart online te bekijken op premsela.org/peoplesrepublic

(Un)limited Design. Paul Atkinson sprak over de veranderende rol van design in een postprofessioneel tijdperk. Foto: Lizzy Kalisvaart

Premsele Lezing 2010.
Boven: Nancy Etcoff in het Koninklijk Instituut voor de Tropen. Onder: de installatie *Mooi van Nature* van food designer Katja Gruijters, na de lezing. Foto's: Lizzy Kalisvaart

TWITTER/STYLINK
Zaal nagenoeg vol, thema belooft: *'Born to adorn; why we Desire, Display and Design'*. Nancy Etcoff spreekt, ben benieuwd...#premsela

**Premsele Lezing 2010 door Nancy Etcoff /
Born to Adorn. Why We Desire, Display and Design /
26 MEI**

Psychologe Nancy Etcoff hield in het Koninklijk Instituut voor de Tropen in Amsterdam voor een volle zaal de zesde Premsele Lezing. Etcoff vraagt zich in *Born to Adorn* af waarom we al sinds mensenheugenis bewust bezig zijn met onze sociale zichtbaarheid. Uiterlijke verzorging en versiering vergroten de aantrekkelijkheid van het individu en zijn duidelijk seksuele signalen.

Als afsluiting van de Premsele Lezing presenteerde food designer Katja Gruijters de installatie *Mooi van Nature* waarin ze het contrast liet zien tussen de natuurlijke schoonheid van voedsel en de regelgeving binnen de voedselindustrie. Zie ook pag. 6.

▶ De vertaling en de oorspronkelijke Engelse tekst van de Premsele Lezing van Nancy Etcoff kunnen worden gedownload op premsela.org

Dutch Fashion Identity in a Globalized World/**1 JUNI — 31 DECEMBER**

Partners: Radboud Universiteit Nijmegen, ArtEZ hogeschool voor de kunsten, Saxion Hogescholen/Academie Toegepaste Kunst en Techniek, Amsterdam Fashion Institute, Universiteit van Amsterdam

Dutch Fashion Identity in a Globalized World is een groot-schalig wetenschappelijk onderzoek dat voortkomt uit het NWO-onderzoeksprogramma *Culturele Dynamiek*. Het project is een samenwerkingsverband tussen de Radboud Universiteit Nijmegen, ArtEZ hogeschool voor de kunsten, Saxion Hogescholen/Academie Toegepaste Kunst en Techniek, het Amsterdam Fashion Institute en de Universiteit van Amsterdam. Ook de mode-industrie draagt bij aan het onderzoek. Anneke Smelik, hoogleraar visuele cultuur, leidt dit door Premsela gesteunde project. Onderzocht wordt wat internationaal gezien de relevantie is van Nederland als modeland, en waardoor die relevantie bepaald wordt. Er wordt gekeken naar mode en identiteit, naar de totstandkoming en betekenis van bepaalde merken, en naar de economie rond mode en kleding, in en om Nederland. Het onderzoek is inmiddels halverwege, Premsela organiseert een aantal presentatiemomenten. Op 28 januari presenteerden we samen met Modint tijdens de Amsterdam International Fashion Week voor een publiek van professionals de gezamenlijk onderzochte casus Mac & Maggie en Cora Kemperman.

Stuudiemiddag vormgevingsarchieven/**9 JUNI**

Partner: RKD

Op 9 juni vond in het RKD (Rijksbureau voor Kunst-historische Documentatie) in Den Haag de *Stuudiemiddag Vormgevingsarchieven: werk in uitvoering* plaats. Verschillende gerenommeerde sprekers presenteerden nieuwe ontwikkelingen op het gebied van het bewerken van vormgevingsarchieven, de oplossingen voor praktische problemen die zij tegenkomen en wisselden samen met de deelnemers ideeën uit voor de toekomst. De middag werd inhoudelijk ondersteund door Premsela.

(Un)limited Dutch Design/**9 — 13 JUNI**

Partners: DMY International Design Festival Berlin, Waag Society, Creative Commons Nederland, Fab Lab Nederland

(Un)limited Dutch Design is een tentoonstelling en een MakerLab, speciaal ontwikkeld voor het DMY-festival in Berlijn. We presenteerden op dit festival Nederland als open design land. Tijdens DMY bood Premsela

met de partners een platform voor het denken, doen en maken rondom open design. In het kader van de tweede editie van de *(Un)limited Design Contest* maakten talloze festivalbezoekers in het MakerLab een eigen ontwerp. Een selectie van de ontwerpen is toegevoegd aan de *(Un)limited Design Expo*, het hart van *(Un)limited Dutch Design*. Er was ook tijd voor reflectie en debat: Premsela organiseerde een discussiemiddag met experts en bezoekers. Op de slotdag is de basis gelegd voor het boek *Open Design Now*.

(Un)limited Dutch Design kwam tot stand met een bijdrage van DutchDFA.

DE VOLKSKRANT Over het MakerLab van DMY: 'Een versmelting van nieuwe technologieën en een do it yourself-mentaliteit [...] in het hart van het festival.'

(Un)limited Dutch Design. Featuring Amsterdam ontwierp de *(Un)limited Design Expo* voor DMY. De expositie zelf is ook een voorbeeld van open design.

(Un)limited Dutch Design. Tijdens de *(U)D Book Workshop*, op de slotdag van het festival, werd onder leiding van Tommi Laitto de basis gelegd voor *Open Design Now; Why Design Cannot Remain Exclusive*. Dit boek, dat wordt uitgegeven door BIS publishers, verscheen voorjaar 2011. Foto: Matt Cottam

Pioneers of Industrial Culture/**Michele De Lucchi/****10 — 21 JUNI**

Partners: Galerie Binnen, Museum Van Loon

In 2010 startte Premsela met de interviewreeks *Pioneers of Industrial Culture*. In deze reeks interviewt Premsela pionierende ontwerpers, entrepreneurs en industriëlen over hun werkwijze binnen de huidige industriële cultuur. De Italiaanse ontwerper Michele De Lucchi — ontwerper van onder meer de wereldberoemde *Tolomeo* bureaulamp — was onze eerste gast in de reeks. Op 10 juni sprak hij in De Duif in Amsterdam met Gert Staal over de balans tussen culturele, sociale en economische belangen. De Lucchi maakt werk voor grote opdrachtgevers, maar daarnaast experimenteert hij, onder de naam *Produzione Privata*, al twintig jaar met nieuwe ideeën en vormen in zijn privélab.

Van 11-21 juni organiseerde Premsela samen met Galerie Binnen een tentoonstelling in het koets-huis van Museum Van Loon met werk van De Lucchi uit de collectie *Produzione Privata*.

▶ Het interview met Michele De Lucchi is te downloaden op iTunes

Pioneers of Industrial Culture. Gert Staal in gesprek met Michele De Lucchi. Foto's: Lizzy Kalisvaart

HET PAROOL 'Als zijn producten zouden kunnen praten — jammer genoeg, vindt De Lucchi, kunnen ze dat niet — zouden ze vertellen dat het juist in een industriële wereld als de onze loont om ambachtelijke technieken en processen toe te passen.'

Lichting 2010. De winnende collectie *Flatliners* van Marije de Haan. Foto's: Lonneke van der Palen

DE TELEGRAAF 'Van de zeven academies die ons land rijk is, selecteerde *Lichting* veertien studenten van uiteenlopend niveau. Zoals gebruikelijk waren de eindexamencreaties een feest der herkenning. We zagen creaties die veel weg hadden van die van ontwerpers als Martin Margiela, Raf Simons voor Jil Sander, Viktor & Rolf en het Amerikaanse duo Rodarte. (...) Daartussen viel Marije die shirts had ontworpen die het hoofd bedekte, shorts en enorme dekens die als cape werden gedragen, op. Het nieuwbakken talent had zich laten inspireren door *crime-scene* fotografie.'

Masters of Amateurism. Foto: Katja Hentschel te vinden op haar blog glamcanyon.com

Lichting 2010/

15 JULI

Partners: Amsterdam International Fashion Week, HTNK Fashion Recruitment & Consultancy, G-Star Raw

Lichting is een podium waar jong Nederlands modeltalent zich kan presenteren aan het toekomstige werkveld. De meest veelbelovende afstudeerders krijgen de kans hun collectie te tonen aan een publiek van zevenhonderd professionals uit het modevak: journalisten, stylisten, CEO's en designmanagers. Premsele nodigde in 2010 opnieuw een internationaal panel uit, dat we, door middel van een bezoekersprogramma, voorstelden aan het Nederlandse mode- en designnetwerk. Het panel bestond dit jaar uit Sander Lak, Sarah Mower, Louise Wilson en Joseph Quartana. Winnaar van *Lichting 2010* was Marije de Haan, afstudeerder van de KABK in Den Haag. Zij won de G-Star Raw Talent Award voor haar collectie *Flatliners*.

▶ **Meer informatie en Lichting-collecties uit 2007, 2008 en 2009 zijn beschikbaar op de website van Lichting, lichting.nl**

Masters of Amateurism/

Katja Hentschel/

18 JULI

Partners: The American Book Center, Streetlab

Fashionblogger Katja Hentschel, bekend geworden door haar blog glamcanyon.com, gaf in Amsterdam een presentatie over fashion blogs in het kader van de Amsterdam International Fashion Week. In Streetlab_Projectspace vertelde Hentschel over het succes van haar blog. 'I was lucky enough to get noticed by magazines, newspapers and TV programmes. I hope my blog is not too mainstream despite this attention. But I think glamcanyon viewers are a particular lot. In a good way.' Katja Hentschel werkt dankzij het succes van haar blog nu als professioneel fotograaf voor grote merken als Absolut, Sony en Coca Cola. Een goed voorbeeld van hoe je van amateur kunt uitgroeien tot professional.

▶ **Bekijk het interview met Katja Hentschel op premsela.org/peoplesrepublic**

▶ **Hentschel's blog: glamcanyon.com**

Haalbaarheidsonderzoek modearchieven/**JULI — DECEMBER**

Partners: ArtEZ, Gelders Archief, Museum voor Moderne Kunst Arnhem, gemeente Arnhem, provincie Gelderland

Premsele heeft in samenwerking met gemeente Arnhem en provincie Gelderland een haalbaarheids-onderzoek laten uitvoeren naar een nieuw initiatief op het gebied van modearchieven. Premsele werkt hierbij samen met de ArtEZ hogeschool voor de kunsten, het Gelders Archief en het Museum voor Moderne Kunst Arnhem. Het doel is om modearchieven onder te brengen, onderzoek te stimuleren en onderwijs, presentaties en educatieve projecten over de recente Nederlandse modegeschiedenis te organiseren. Op basis van de uitkomsten van het onderzoek wordt in 2011 een vervolgtraject ingezet.

Spacesoup/**ZOMER / NAJAAR 2010**

Partner: NAI

Spacesoup, het online lesprogramma van Premsele en het NAI (Nederlands Architectuurinstituut) over architectuur en vormgeving, werd in 2010 vernieuwd. De site heeft een nieuwe vormgeving, is overzichtelijker ingedeeld en is eenvoudiger in gebruik voor docenten. *Spacesoup* biedt lessen voor de vakken Cultureel Kunstzinnige Vorming en Kunst Algemeen voor HAVO/VWO en heeft een aparte lessenserie voor het VMBO. Leerlingen kunnen zelf met kant-en-klare opdrachten aan de slag, met de docent als coach. De lessen van *Spacesoup* zijn gebaseerd op het proces van ontwerpend leren; leerlingen onderzoeken hun eigen omgeving. Door de verworven inzichten zelf vorm te geven, komt iedere leerling tot een uniek eindresultaat. We vinden het belangrijk dat een jong publiek via *Spacesoup* kennis maakt met de kracht van architectuur en vormgeving. *Spacesoup* werd in 2005 ontwikkeld met steun van het Stimuleringsfonds voor Architectuur.

[Ga aan de slag met het lespakket op spacesoup.nl](#)

D van Design. Scheidend directeur Dingeman Kuilman neemt de door Gerard Unger ontworpen *D van Design* in ontvangst. Foto: Lizzy Kalisvaart

D van Design/**Afscheid van directeur Dingeman Kuilman/****31 AUGUSTUS**

Na zeven jaar vertrok Dingeman Kuilman als directeur van Premsele. Tijdens *D van Design* kon iedereen afscheid van hem nemen. De avond bevatte een feestelijk en persoonlijk programma. Ten overstaan van de genodigden sprak Dingeman in een interview met Gert Staal over zijn relatie met Premsele. Timo de Rijk vertelde over de geschiedenis van Premsele. Voorzitter van de Raad van Toezicht van Premsele Jan Tichelaar en directeur van de BNO Rob Huisman richtten het woord tot Dingeman om hem persoonlijk te bedanken. Spinvis maakte muziek met design-objecten en de avond werd afgesloten met de uitreiking van het monogram 'D', ontworpen door Gerard Unger, aan Dingeman Kuilman. Zie ook pagina 8.

Strategische agenda onderwijs, opleiding en educatie/**1 SEPTEMBER — 31 DECEMBER**

Partner: BNO

BNO (Beroepsorganisatie Nederlandse Ontwerpers) en Premsele hebben adviesbureau Berenschot de opdracht gegeven om een strategie te ontwikkelen met betrekking tot ontwerponderwijs, -opleiding en -educatie. De strategische onderwijsagenda wordt begin 2011 verwacht en zal het startpunt zijn voor een gezamenlijk te ontwikkelen onderwijsprogramma.

Dutch Design Double/**1 SEPTEMBER — 31 OKTOBER**

Partners: gemeente Amsterdam, gemeente Utrecht, provincie Utrecht

Dit jaar vond voor de derde keer *Dutch Design Double* plaats in Utrecht en Amsterdam. Gedurende twee maanden deelden de twee steden hun designagenda's met elkaar en organiseerden ze samen meer dan 25 evenementen. Dit jaar stond *Dutch Design Double* — in het kader van het Rietveldjaar — in het teken van Gerrit Rietveld. Het hoogtepunt was de tentoonstelling *Rietveld's Universum* in het Centraal Museum in Utrecht, maar ook in Amsterdam was Rietveld nooit ver weg. Het Stedelijk Museum organiseerde een symposium rond de *Aluminium stoel* van Rietveld en *Inside Design* van *Elle Wonen* bracht hem een eerbetoon door het inrichten van een Rietveldkamer in het Lloyd Hotel.

Timo de Rijk. Foto: Jouk Oosterhof

Premsele Leerstoel Design Cultures/**1 SEPTEMBER**

Partner: Vrije Universiteit Amsterdam

Per 1 september is Timo de Rijk aangesteld als bijzonder hoogleraar voor de *Premsele Leerstoel Design Cultures* aan de Vrije Universiteit van Amsterdam. Hij geeft de komende vier jaar richting aan het onderwijs en onderzoek op het gebied van designcultuur als eigenstandig cultuur-maatschappelijk domein.

NRC HANDELSBLAD Timo de Rijk: 'Ontwerpers discussiëren vooral met hun producten. Gijs Bakker heeft twintig jaar geleden een vaas gemaakt en daarop wordt gereageerd door een nieuwe generatie. Het debat is niet groter of dieper dan dat.'

No Academy/**1 SEPTEMBER**

Partner: No Academy

No Academy is een laboratorium voor social design. Premsele is als partner betrokken bij de tweede leergang van No Academy. De uitgevoerde projecten zijn verwerkt in de publicatie *Nieuwe relaties* met daarin de Premsele Lezing van Henk Oosterling: *Dasein als design*.

[noacademy.org](#)

Ben Bos 80/**5 SEPTEMBER**

Partners: BNO, NAGO en (Z)OO Producties

Ontwerper Ben Bos werd dit jaar tachtig jaar. Deze gelegenheid werd aangegrepen om hem in Pakhuis De Zwijger in het zonnetje te zetten. Daarna vond er een discussie plaats over de maatschappelijke betrokkenheid van ontwerpers. Sprekers waren onder anderen grafisch ontwerper Wim Crowwel, Joost Klinkenberg (HSTOTAAL communicatie & design), Titus Yocarini (NAGO), Rob Huisman (BNO) en Job Meihuizen (Premsele).

Vormgeving op de kaart/**SEPTEMBER — DECEMBER**

Partner: Hogeschool voor de Kunsten Utrecht

In opdracht van Premsele inventariseerden derdejaars studenten kunstmanagement van de Hogeschool voor de Kunsten in Utrecht bestaande initiatieven op het gebied van design in Nederland. Daarnaast onderzochten de studenten welke behoefte er bij regionale designinitiatieven is aan kennisdeling en onderlinge samenwerking. Het onderzoek volgt op een werkconferentie die Premsele eerder organiseerde om regionale vormgevingsarchieven een gemeenschappelijke agenda te laten ontwikkelen. Steeds meer partijen zien het (economische) belang van lokale designinitiatieven met als gevolg een groei en continuering van (regionale) initiatieven op het gebied van mode en vormgeving. Ook in ons huidige, veranderende politieke klimaat blijft aandacht voor regionale spreiding van cultuur een urgent agendapunt.

[Lees het onderzoeksverslag op premsele.org](#)

(Un)limited Design op PICNIC/

22 — 24 SEPTEMBER

Partners: PICNIC, Waag Society, Creative Commons Nederland, Fab Labs Nederland, Etsy.com

Drie dagen lang konden de bezoekers van PICNIC'10 in Amsterdam terecht in het *(Un)limited Design Lab*, waar ontwerpers uit binnen- en buitenland workshops verzorgden. Praten kon ook: tijdens *(Un)limited Design Words* gingen auteurs van het boek *Open Design Now*; *Why Design Cannot Remain Exclusive* in gesprek met het publiek. Ontwerper Joris Laarman sprak over de veranderende rol van de ontwerper, designhistoricus Paul Atkinson discussieerde over de geschiedenis van DRY en journalist Tommi Laitio onderzocht de mogelijke bijdrage van open design aan een betere wereld. Hieraan voorafgaand gaf hoogleraar filosofie Jos de Mul een lezing. In *Redesigning (Open) Design* stelde De Mul grenzen aan de openheid en onderzocht hij de mogelijkheden voor de 'metadesigner'. Op PICNIC werd ook de *(Un)limited Design Contest* afgerond en juryvoorzitter Matt Stinchcomb reikte de prijzen aan de vier winnaars uit. Het boek *Open Design Now*, dat wordt uitgegeven door BIS publishers, verschijnt in 2011.

De lezing van Jos de Mul is na te lezen op premsela.org/peoplesrepublic

FRANKWATCHING.COM

'De *Redesign The World* thematiek van PICNIC kwam uitermate goed tot zijn recht in de special *Unlimited Design Words*, georganiseerd door Premsela en ingeleid door Jos de Mul [...]' 'De Muls pleidooi voor strategisch Open Design geleid door *metadesigners* biedt een interessante visie op de problematiek van ongelimiteerde mogelijkheden.'

Boven: **(Un)limited Design op PICNIC**. In *ReDesigning (Open) Design* stelde hoogleraar filosofie Jos de Mul grenzen aan de openheid en onderzocht hij de mogelijkheden voor de *metadesigner*

Onder: Winnaar *(Un)limited Design Contest* in de categorie Food: 2 teaspoons / table-spoons at once! van Eulàlia Llovet Vidal.

Nederland Leest, Nederland Ontwerpt 2010. Liz Klaver voor haar winnende omslagontwerp voor *De grote zaal* van Jacoba van Velde. Foto: Sander Marsman

Nederland Leest, Nederland Ontwerpt 2010/

22 OKTOBER — 8 NOVEMBER

Partners: CPNB, Stichting Best Verzorgde Boeken

In het najaar van 2010 organiseerde Premsela voor de vierde keer de ontwerpwedstrijd *Nederland Leest, Nederland Ontwerpt*. Iedereen werd uitgenodigd om een omslag te ontwerpen voor het boek *De grote zaal* van Jacoba van Velde. Deze wedstrijd is verbonden aan de nationale campagne *Nederland Leest* van de Stichting CPNB (Stichting Collectieve Propaganda van het Nederlandse Boek). In totaal maakten meer dan 250 deelnemers hun eigen cover. De 18-jarige Liz Klaver, studente aan de KABK in Den Haag, won de wedstrijd. Zij kreeg vijf gedrukte exemplaren van *De grote zaal* met haar eigen omslag.

DE VOLKSKRANT 'De jury, bestaande uit omslagontwerpster Marry van Baar, Premsela's programmamanager Roel Klaassen, en illustrator en grafisch ontwerper Max Kisman, over het winnende omslag van Liz Klaver: '...niets meer dan handgetrokken lijntjes, staand en liggend. Het weerspiegelt de kale minimaliteit van Jacoba van Velde's schrijfstijl. Het is bijna niks en het is alles wat je nodig hebt. Er laten zich vele betekenissen aan hechten. Maar ook zonder dat je dat doet, is het al sterk. Bravissimo!'

Buurman/Buurvrouw/

15 — 24 OKTOBER

Partner: Stichting Interieur

Op verzoek van de Stichting Interieur — de organisator van Interieur Kortrijk, een twejaarlijkse consumentenbeurs voor interieurdesign in België — maakte Premsela de presentatie *Buurman/Buurvrouw*. Naast presentaties uit Frankrijk en Duitsland, stelde Premsela een mini-tentoonstelling samen met markant design uit Nederland. Premsela's presentatie combineerde

interieurobjecten met architectuur, mode en juweelontwerpen, en liet op deze manier zien hoe het bij Nederlands design niet alleen gaat over functie of schoonheid, maar juist ook over hoe wordt gedacht over maatschappij en cultuur. In tien dagen bezocht een groot deel van de ruim 100.000 bezoekers aan de beurs de presentaties uit Nederland, Duitsland en Frankrijk. Zowel pers als publiek reageerden enthousiast. Voor 2011 wil Premsela de presentatie uitbreiden met meer stukken en deze geschikt maken om te reizen.

The Shows Must Go On/

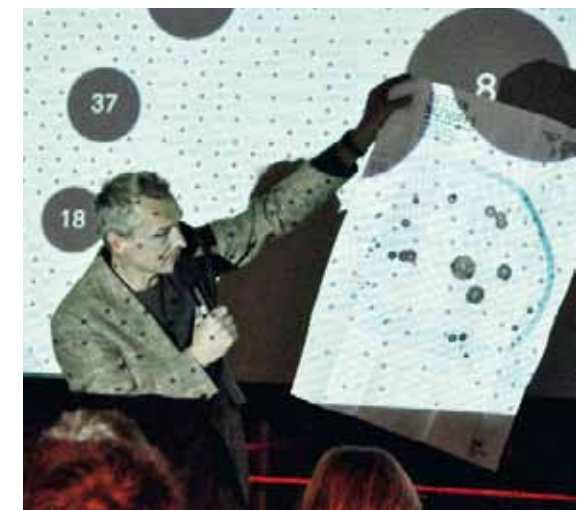
25 OKTOBER

Partner: Designplatform Rotterdam

Salone del Mobile, London Design Festival, IMM Keulen, Interieur Kortrijk, ICFF New York, het is slechts een greep uit het jaarlijkse aanbod van designbeurzen en -events. Tijdens de Dutch Design Week in Eindhoven stelden Premsela en Designplatform Rotterdam het belang van deze designbeurzen ter discussie tijdens het debat *The Shows Must Go On*. Onder anderen journaliste Tracy Metz en onderwerpers Marcel Vroom en Miriam van der Lubbe gingen onder leiding van journalist Lucas Verweij in gesprek over de rol en betekenis van designbeurzen op dit moment. Econoom Arjo Klamer, en journalisten Jeroen Junte en Peter van Kester, schreven alle drie een essay over het onderwerp. Ontwerper Richard Vijgen bracht alle designbeurzen wereldwijd in kaart.

De essays zijn te downloaden op premsela.org

The Shows Must Go On. Lucas Verweij presenteert de door Richard Vijgen ontworpen kaart die designbeurzen wereldwijd laat zien. Foto: Tanja Persic.

Morf 13.
Ontwerp:
Thijs
Verbeek

Morf 13/
OKTOBER

Morf 13 ging over politiek, ideologie en design. De politieke betekenis van een ontworpen product stond dit keer centraal. Van protestaffiches tot de snelkookpan die door Fidel Castro als 'wonder van de revolutie' werd bestempeld: ontworpen producten hebben meer invloed op politiek dan we beseffen.

Designgeschiedenis.nl/
NOVEMBER

Eind 2010 riepen designhistorica Frederike Huygen en Premsela de LinkedIn groep *Designgeschiedenis Nederland* in het leven. Via deze groep kunnen designhistorici en auteurs op een eenvoudige manier met elkaar in contact komen, discussiëren en informatie uitwisselen over designgeschiedenis. Premsela zal ook regelmatig activiteiten aankondigen via deze LinkedIn groep.

De groep is verbonden aan de website designgeschiedenis.nl die sinds 2009 in de lucht is. Deze website wordt beheerd door de Stichting Designgeschiedenis Nederland die onderzoek en publicaties op dit gebied stimuleert en de belangstelling voor het onderwerp verruimt. Op de site staan artikelen, recensies en gegevens van aangesloten onderzoekers en auteurs. Premsela ondersteunt dit initiatief.

designgeschiedenis.nl
premsela.org/heritageandhistory

Pioneers of Industrial Culture/
Gijs Bakker/
1 NOVEMBER
Partner: Nederlandse Ambassade Tokio

Tijdens de Tokyo Designers Week organiseerde Premsela een tweede interview in de reeks *Pioneers of Industrial Culture*. In deze interviewreeks spreken we met pionierende ontwerpers, entrepreneurs en industriëlen over hun werkwijze binnen de huidige industriële cultuur. Ontwerper en Droog-oprichter Gijs Bakker was onze tweede gast. Tim Vermeulen sprak met hem in het tijdelijke Llove Hotel in Tokio over het belang van cultuur en onderwijs in de hedendaagse, industriële praktijk. Gijs Bakker ging in op zijn rol als onderwijsspecialist en hoofd van de Masterafdeling van Design Academy Eindhoven, maar ook op zijn ontwikkeling als ontwerper en zijn interesse in een wereldwijde culturele designpraktijk.

Gijs Bakker. Foto: Madoka Sakamoto

[Het interview met Gijs Bakker is te downloaden op iTunes](#)

Bewaar me/Save me. Foto's: Lizzy Kalisvaart

Bewaar me/Save me/
5 NOVEMBER
Partners: Erfgoed Nederland, Mondriaan Stichting

Op vrijdag 5 november 2010 organiseerde Premsela, in samenwerking met Erfgoed Nederland en de Mondriaan Stichting, de conferentie *Bewaar me/Save me*. Hiermee brachten we het belang van ons vormgevings-erfgoed onder de aandacht van een breed publiek. Tijdens deze nationale conferentie over design, vormgevings-erfgoed en -geschiedenis stelde Premsela de vraag 'wat willen we bewaren?'.

Bijna twintig onderzoekers, museummedewerkers, archivariissen en vormgevers uit binnen- en buitenland gaven elk vanuit hun eigen discipline een antwoord op deze vraag. Er waren lezingen en *break-out* sessies van onder anderen Roger Scruton (cultuurfilosoof), Renate Flagmeier (Werkbundarchiv/Museum der Dinge), Timo de Rijk (TU Delft/vu Amsterdam), Chris Kabel (ontwerper) en Charles Jeurgens (Nationaal Archief).

Met deze conferentie zetten de samenwerkingspartners weer een stap in een reeks gezamenlijke activiteiten op het gebied van het waarderen van roerend vormgevings-erfgoed.

HET PAROOL 'Wat doen we met spullen die niet zozeer een designwaarde hebben, maar wel een belangrijke bijdrage aan het culturele erfgoed leveren, zoals straatmode of een scheerapparaat van Philips? [...] volgens Timo de Rijk, bijzonder hoogleraar Design Cultures aan de VU is het een relevante vraag. Cultuurdragers dreigen verloren te gaan, omdat ze niet als zodanig worden gezien. Om dat probleem het hoofd te bieden, organiseerde de Amsterdamse stichting Premsela, platform voor vormgeving en mode, vandaag de conferentie *Bewaar me* in Rotterdam.'

Morf Academy. Foto's: Jip Broeks

Morf Academy/

18 NOVEMBER

Partner: Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten

In aansluiting op het thema van *Morf13* over design en politiek, organiseerde Premsela op donderdag 18 november de *Morf Academy*. Ontwerper Daniel van der Velden was deze keer onze gast. Studenten uit onder andere Groningen, Utrecht en Arnhem kwamen naar de Koninklijke Academie voor Beeldende Kunsten in Den Haag en gingen in discussie met Van der Velden. De stelling 'moet een ontwerper een politiek standpunt innemen' stond centraal en gaf meteen aanleiding tot vragen.

De discussie ging verder dan alleen het innemen van een standpunt. Een studente opperde: 'als ontwerpers zouden we veel vaker in actie moeten komen bij maatschappelijke misstanden en juist wij kunnen dat op een creatievere manier doen dan bijvoorbeeld protesteren op het Malieveld'.

Fashion & Technology. 3D top van Iris van Herpen.
Foto: Joost Vandebrug, styling: Ferry van der Nat

Symposium Fashion & Technology/

19 NOVEMBER

Partner: STRP festival

Op 19 november organiseerde Premsela het symposium *Fashion & Technology* tijdens het STRP festival for art & technology in Eindhoven. Ontwerper Gerrit Uittenbogaard (G+N), hoogleraar Paul Kiekens (Universiteit Gent, vakgroep Textielkunde), Simone de Waart (TU Eindhoven & Material Sense), Ger Brinks (lector Saxion, Smart Functional Materials) en de Australische kunstenaar Lucy McRae spraken over de rol die technologie kan spelen in het huidige en toekomstige modebeeld. Laura Niño Cáceres, werkzaam bij Philips Design en zelfstandig consultant, leidde de discussie.

In de aanloop naar het symposium organiseerde Premsela in samenwerking met Gerrit Uittenbogaard een ontwerpopdracht over mode en technologie. Marit Kleijnjan won met haar onderzoek naar geuren de eerste prijs; een begeleidingstraject om haar idee verder uit te werken.

WEBLOGS.NRC.NL 'Interesse was er ook voor *Fashion + Technology*, een initiatief van Premsela, platform voor design en mode. Recent imponeerde Iris van Herpen met een 3D topje, een sculpturaal ontwerp uit een printmachine. En iets langer geleden pakte modeontwerper Hussein Chalayan op de catwalk uit met een jurk van bewegende, van afstand bestuurbare panelen. [...] Een inspirerende les voor al die aarzelende academies kwam van de Australische kunstenaar Lucy McRae. Ze vertelde over haar muziekvideo voor popzangeres Robyn die ze hulde in live living textile, een dynamische 'weefsel' van meters dunne transparante buisjes waardoor ze gekleurde vloeistof liet stromen.'

Premselel verkenning: mainstream cultuur/

8 DECEMBER

Om toekomstige thema's te ontsluiten, organiseert Premsela verschillende 'verkenningen'. In de bijeenkomst van 8 december stond het onderwerp 'mainstream cultuur' centraal. Toon Lauwen presenteerde tijdens deze avond de resultaten van zijn onderzoek naar de verschillen die in Nederland lijken te bestaan tussen avant-garde en populaire cultuur. Naar aanleiding hiervan ging een selecte groep ontwerpers, marketeers en communicatie-experts met elkaar in discussie. Zij gingen dieper in op de rollen van ontwerper en opdrachtgever, de overgang van academie naar praktijk en de botsing van ontwerper met marketeer.

▶ **Het verslag van deze bijeenkomst is te lezen op premsela.org**

Masters of Amateurism/ Re-Mix Symposium on Creativity, Participation and Ownership in a Digital Age/

15 DECEMBER

Partner: Afdeling Kunst en Cultuur, Vrije Universiteit Amsterdam

Tijdens het *Re-Mix Symposium* in het cultuurcentrum de Griffioen van de VU, dat Premsela op 15 december organiseerde samen met de afdeling Kunst en Cultuur van de VU, sprak Aram Sinnreich over *Mash-up* cultuur. Sinnreich is schrijver en assistant professor aan de Rutgers University van New Jersey en doet onderzoek naar media en de entertainmentindustrie. Andere sprekers op het symposium waren de politoloog en emeritus professor Joost Smiers en de *samplist* en producer Jeroen Hofs (a.k.a. Eboman). Smiers over amateurisme en professionalisme: 'We should give a chance to someone [amateur or professional] who is dedicating his or her life entirely on creating to make a living from it.'

▶ **Meer info: premsela.org/peoplesrepublic
Bekijk de video portretten met de sprekers op vimeo.com/premsela**

Masters of Amateurism. Julia Pott luistert naar Henk Schiffmacher.
Foto: Sander Marsman

Masters of Amateurism/ Julia Pott/

3 DECEMBER

Partner: The American Book Center

Illustrator, cartoonist en blogger Julia Pott bezocht Amsterdam en gaf samen met tatoeage expert Henk Schiffmacher een presentatie over illustratie, lichaamsversiering en inspiratie. Pott's werk kenmerkt zich door het gebruik van op het oog alledaagse materialen en het gebruik van verschillende media. Naast de meer traditionele vormen als tijdschrift-illustratie, tentoonstellingen en andere commerciële opdrachten, leent haar werk zich ook bijzonder goed voor toegankelijke en populaire uitingen en media, zoals T-shirts, tatoeages en cartoons. Pott over amateurisme: 'I still see myself as this kid doing it for fun. The fact that people are paying me to make it, is quite outside of my scope of recognition. I can't believe I get to do it. [...] You're always building and improving.'

▶ **Bekijk ook het interview met Julia Pott op premsela.org/peoplesrepublic**

Over ons

Premsele, Nederlands Instituut voor Design en Mode, creëert kansen voor de groei van de Nederlandse vormgeving. Bij onze projecten werken we intensief samen met een groot aantal partners. Samen met hen organiseren we lezingen, debatten en tentoonstellingen in binnen- en buitenland. Daarnaast publiceert Premsele boeken op het gebied van design en is uitgever van *Morf*, het grootste designtijdschrift van Nederland, en van de internationale portal *Design.nl*. Met onze activiteiten richten we ons op ontwerpers, studenten, opdrachtgevers, producenten en iedereen die geïnteresseerd is in de waarde van design en mode.

Premsele.org

Wil je nieuws ontvangen over onze projecten? Meld je dan aan op premsela.org en ontvang onze seizoensbrochure en/of digitale nieuwsbrief. Volg ons ook op facebook.com/premsela en twitter.com/premsela.

Contact

Postbus 75905
1070 AX Amsterdam
Nederland
Tel: 020 3449 449
Fax: 020 3449 443
info@premsela.org
premsela.org

Subsidiënten

Ministerie van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschap
Gemeente Amsterdam

Raad van Toezicht

Premsele in 2010
Jan Tichelaar (vz)
John Smits (pm)
Irma Boom
Karien van Gennip
José Teunissen

